

A megyei tanács szerint Szolnok, Szeged és Sárospatak is román föld?

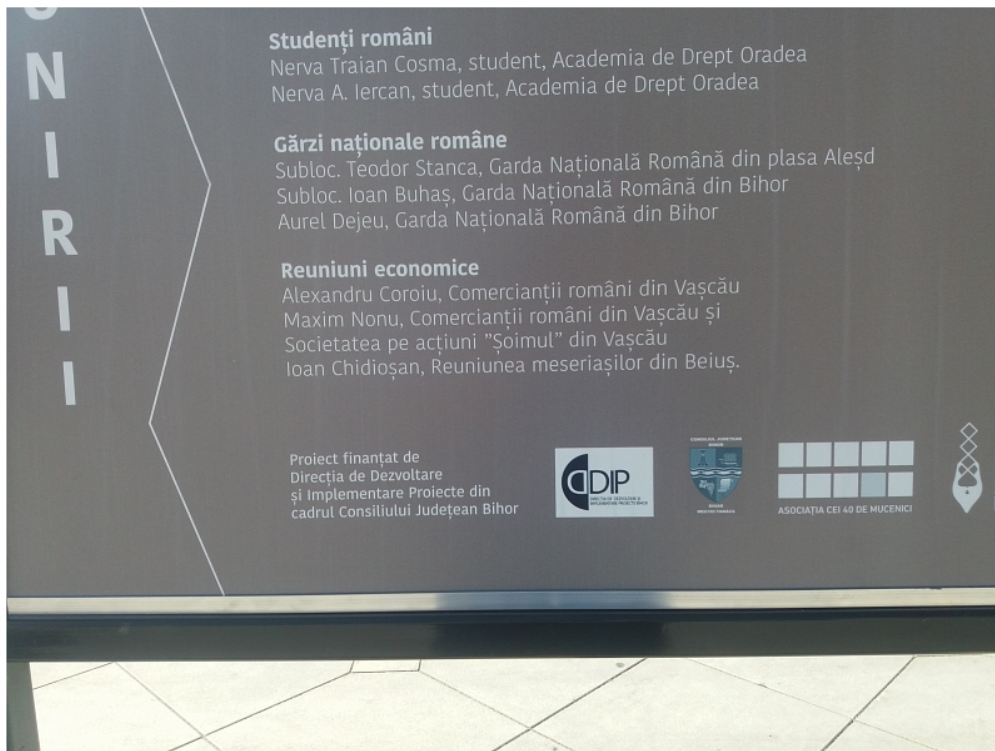
2018. 9. 23.

Nemzetközi felháborodást is kelthet az a kiállítás, melyet az úgynevezett centenárium alkalmából Nagy-Románia megszületésére emlékezve helyeztek ki Nagyvárad főterére. A képes és szöveges anyagokat tartalmazó panelek a román balkáni imperializmus 1918 körüli eseményeit és főként azok Bihar megyei szereplőit mutatják be. A valós történések torz és részrehajló prezentálásán túl a kiállítás mindamelllett, hogy semmibe veszi az objektív történelemírás legalapvetőbb szabályait, belegázol az őshonos magyarságnak az adott történelmi korról kapcsolatos jogos érzékenységébe és alkalmat teremt arra is, hogy tovább rontsa az egyre inkább elszigetelődő román állam jószomszédi kapcsolatait. A prezentáció paneljeinek egyike ugyanis nem kevesebbet mutat be, mint a román nemzetnek a szomszéd államokkal szembeni területi követeléseit. Nagy-Romániát nem is az 1920 utáni határaival ábrázolja, hanem - elképesztő módon - még azt is a teljes Tiszántúllal, a Bodrokközzel, Kárpátalja déli területeivel, Dél-Galícia, Odessza város és környéke, Várna város és környéke, valamint a teljes, a Tiszáig tartó Bánság területeivel kiegészítve. A XIX. századi óriás-Románia nosztalgiájában ringó kiállításalkotók nem kevesebbet közölnek a jelenkori nagyváradai románsággal, hogy jogos területi követeléseik lehetnek Magyarországgal, Bulgáriával, Moldáviával és Ukrajnával szemben, de még a hagyományos szövetséges Szerbiával és Szlovákiával, tehát valamennyi szomszéd és térségbeli országgal szemben és olyan területeknek kellene „hazatérniük” melyek döntő többségének román nemzetiségű lakossága a valóságban soha nem volt.

Számos kérdés merülhet fel az esettel kapcsolatban, többek között az, hogy mi indokolja és kinek az érdeke lehet Bihar megyében a XXI. századi közép-Európai viszonyok között az ilyesfajta feszültségkeltés. A jelenkori nagyromán helyzet nem kis pikantériája egyébként, hogy a román állam száz éves teljesítményéről már véleményt mondtak maguk a románok, illetve az a több mint négy millió román, aki a lábával szavazva döntött amellett, hogy elhagyja az országot és máshol keres magának boldogulást és új hazát.

Mégis, az ügy csattanója nem is annyira a kiállítás maga, hiszen a hasonló tartalmakhoz hozzáedződött az erdélyi és partiumi magyarság, hanem az az egyszerű tény, hogy a kiállítás a magyar vezetésű, Pásztor Sándor elnökölte, Bihar Megyei Tanács, tehát a megyei önkormányzat műve. Azt gondolhattuk, hogy korábbi magyar szocialista szövetségeitől megszabadulva, az idők szavát megértő bihari tulipános párt vörös rongyait már csupán román szocialista szövetségei kedvéért veszi elő a naftalinból és ezzel együtt többé december elsején sem járnak majd el koszorúzni és koccintgatni, ahogyan azt évtizedekig tették, ám íme a régi mondás igazsága előttünk áll: kutyából nem lesz szalonna.

S bizony a sánta kutya és a hazug ember esete sem ismeretlen és az úgynevezett érdekképviseleti szervezetet takaró, kényszerűségből viselt nemezeti színű lepel is foszladozik. S alatta láthatóvá válik a valóság. Amíg a felszínen a magyar nyelvhasználat és iskolák védelmében folytatott harc elterelő bűvészmozdulatait figyeljük, a tulipános pártelit további gyarapodásának és a megszerzett funkciókkal járó kiemelt fizetések biztosítása érdekében a román szocialista haverok és az ortodox egyház példa nélküli anyagi támogatása és térnyerése zajlik Bihar megyében. Anyagi és szellemi térfoglalás, melynek Nagyvárád az elsőszámú csatartere.

A következő két esztendőben azzal kell számolnunk, hogy a görög-katolikus és az ortodox egyházak nyomására két újabb szobor kerül majd a Szent László térre, az RMDSZ-támogatta román kormány Kulturális Minisztériumának kezdeményezésére és finanszírozásával pedig az az Emmanuel de Martonne is szobrot kap a Nagyvásártéren, aki Magyarország jelenlegi keleti határának kijelöléséért földrajztudósként felelt.

A Néppárt nehéz feladatot vállalt magára a nagyváradi önkormányzaton belül, hiszen a jelenlegi vezető pártok elemi érdeke a nemzetiségi feszültség fokozása. Amíg békétlenség van, csak kevesek figyelnek a valódi gondokra és a választási ígéretek be nem tartására. Tény az is, hogy a város román vezetése sem kíván nagyon lemaradni a centenáriumi versenyben, hiszen emlékművet az önkormányzat is készített, ahogyan igazságtalansággal vádolhatnának, ha elhallgatnánk, hogy a

kifogásolt, a megyei tanács által készített főtéri kiállítás támogatói között több más intézmény mellett a várad önkormányzat is ott van.

Ugyanakkor minden várad polgár érdeke a békeség és az egymás iránti türelem. Az értelmes párbeszédet szinte lehetetlenné tevő viszonyok ellenére idén támogatást kapott a Festum Varadinum, a Szent László Napok, méltóképpen ünnepelhattunk augusztus 20-án, színvonalas eseménnyé kezdte kinőni magát a Magyar Kulturális Napok, zajlik az önkormányzati magyar nyelvű ügyfélszolgálat előkészítése, egyre színvonalasabb magyar vonatkozású kiállításoknak ad helyet a nagyvárad vár, dolgozunk a magyar oktatási hálózat bővítésén. Lehet hangoskodni és botrányokat csinálni, de a vállalt munka kizárólag békés viszonyok között lesz eredményes. És nekünk meg kell mutatni, hogy Várad igenis lehet a béke szigete.

A mögöttünk álló elpazarolt három évtized és lecsökkent számbeli arányunk lehetőségeinket a többséggel folytatott értelmes párbeszédetől teszi függővé. Ebben nem segítenek sem a Odesszától Szegedig, Várnától Sárospatakig rajzoltatott térképek, sem az újabb és újabb szobrok, sem a botrányok.

Végezetül pedig annyit kérnénk a magyar vezetésű Bihar Megyei Tanácstól, hogy ha már jut pénz a nagyromániás térképekre, ideje lenne annak is, hogy több mint két esztendővel a választások és a funkciószerezés után, végre a hivatal honlapjának is legyen magyar változata.

Csomortányi István,

az Erdélyi Magyar Néppárt Bihar megyei elnöke